

Crna Gora 2018

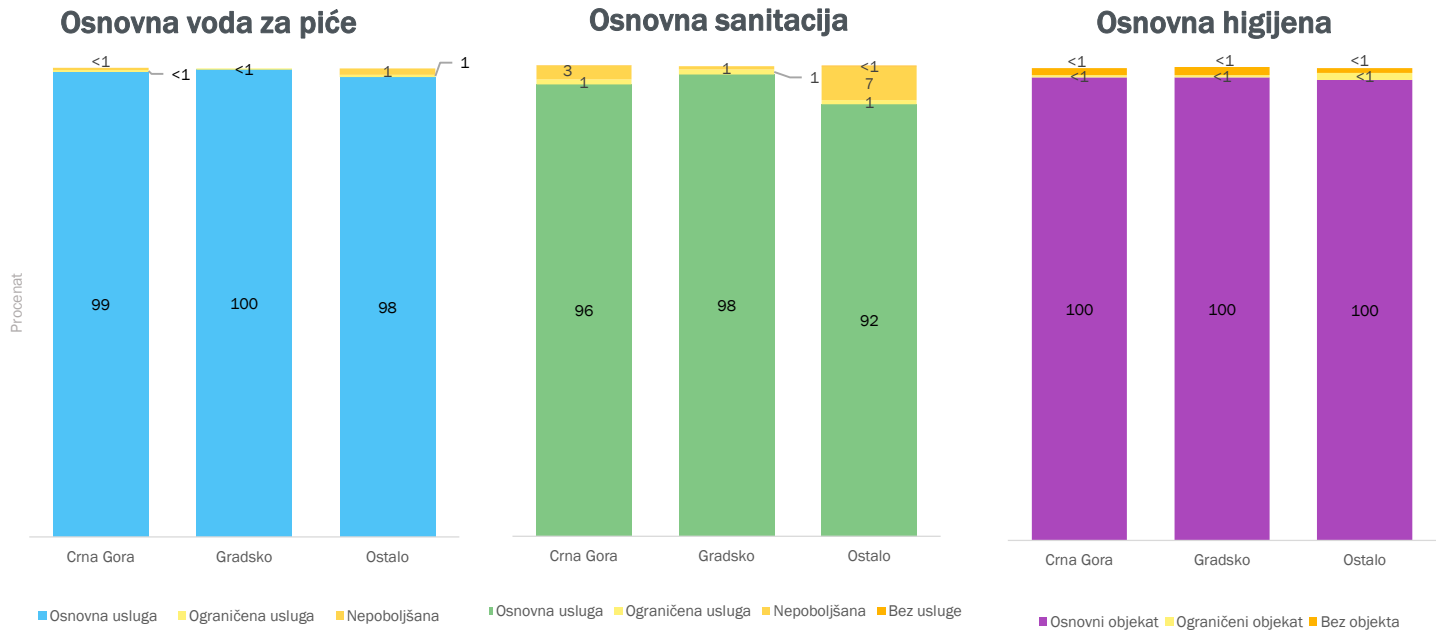

Voda za piće, sanitacija i higijena (WASH)

Multiple Indicator
Cluster Surveys

Osnovne usluge u vezi sa vodom za piće, sanitacijom i higijenom

Procenat stanovništva pokriven vodom za piće, sanitacijom i higijenom
*Napomena: Podaci zbog zaokruživanja u zbiru ne daju 100%

Stepeni korišćenja usluga u vezi s vodom za piće: Barem osnovne usluge vode za piće (SDG 1.4.1) odnose se na poboljšani izvor, pod uslovom da vrijeme potrebno da se dođe do izvora vode za piće ne bude duže od 30 minuta za odlazak, uključujući čekanje u redu. Poboljšani izvori vode za piće su oni koji imaju potencijal za isporuku sigurne vode prema prirodi svog dizajna i konstrukcije, a uključuju: vodu iz cijevi, bušotine ili cijevi, zaštićene ukopane bunare, zaštićene izvore, oborinske vode i flaširanu ili isporučenu vodu. **Ograničena usluga** odnosi se na poboljšani izvor za koji treba više od 30 minuta za odlazak. **Nepoboljšani izvori** uključuju nezaštićene iskopane bunare i nezaštićene izvore.

Stepeni korišćenja usluga sanitacije: Barem osnovne usluge sanitacije (SDG 1.4.1) odnose se na korištenje poboljšanih objekata koji se ne dijele sa drugim domaćinstvima. Poboljšane sanitarne prostorije su one koje su projektovane za higijensko odvajanje izlučevina od kontakta s ljudima, a uključuju: ispiranje vodokotličem ili zalivanjem vodom u cijev kanalizacionog sistema, septičke jame ili poljske toalete; ventilisane poboljšane poljske toalete, toalete za kompostiranje ili pokrivene poljske toalete. Ograničena usluga sanitacije odnosi se na poboljšani objekat koji se dijeli sa drugim domaćinstvima. **Nepoboljšane sanitarne prostorije** uključuju ispiranje i izlivanje u otvoreni odvod nepokrivene poljske toalete i kante. **Bez usluge** se odnosi na praksu defekacije na otvorenom.

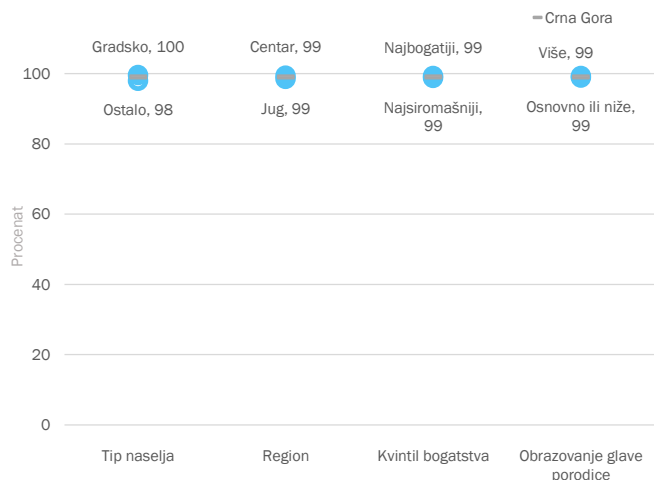
Stepeni korišćenja usluga higijenskih objekata: Osnovni higijenski objekat (SDG 1.4.1 i SDG 6.2.1) odnosi se na dostupnost uređaja za pranje ruku u prostorijama sa sapunom i vodom. Uređaji za pranje ruku mogu biti fiksni ili mobilni i uključuju sudoperu s vodom iz slavine, kante sa slavinama, slavine i bokale ili umivaonike namijenjene za pranje ruku. Sapun uključuje sapun, tečni sapun, deterdžent u prahu i sapunicu, ali ne uključuje pepeo, zemlju, pijesak ili druga sredstva za pranje ruku. **Ograničeni** higijenski objekat odnosi se na objekat u kojem nedostaje vode i/ili sapuna. **Bez objekta** znači da u prostorijama domaćinstva nema uređaja za pranje ruku.

Ključne informacije

- 99% stanovništva u Crnoj Gori ima osnovnu uslugu vode za piće, 100% u gradskim i 98% u ostalim naseljima.
- 98% stanovništva u gradskim i 92% u ostalim naseljima.
- 100% stanovništva u Crnoj Gori ima osnovnu prostoriju za higijenu.
- 89% stanovništva iz sjevernog regiona i 98% iz centralnog regiona koristi osnovne sanitarne usluge.
- 100% najbogatijeg stanovništva i 99% najsiromašnijeg stanovništva koristi osnovne higijenske usluge.
- U Crnoj Gori je 61% muškaraca starijih od 15 godina primarno odgovorno za odlazak do izvora sa vodom za piće u domaćinstvima u čijim prostorijama nema vode.
- 8% stanovništva dijeli poboljšane sanitarne objekte sa 5 ili manje domaćinstava, kada je takav sanitarni objekat na vlastitom zemljištu/u dvorištu.
- Ne postoji stanovništvo koje praktikuje defekaciju na otvorenom.
- 47% stanovništva koristi ispiranje (vodokotlić/zalivanje vodom): ispiranje u cjevovod, a 48% ispiranje (vodokotlić/zalivanje vodom) u septičku jamu.

WASH: Nejednakosti u osnovnim uslugama

Osnovna voda za piće

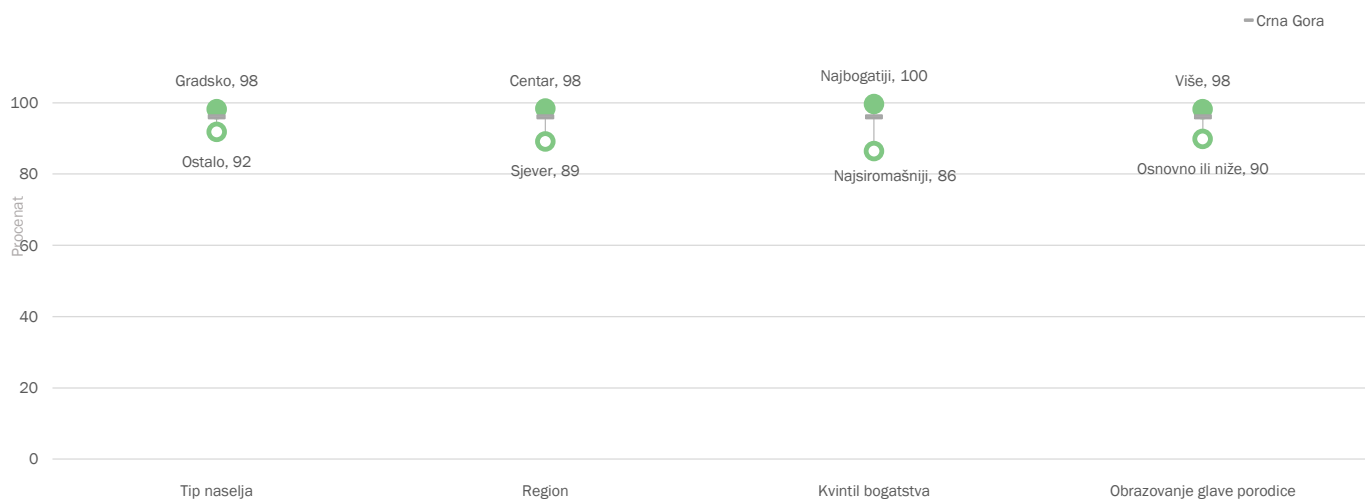
Procenat stanovništva koji koristi osnovne usluge vode za piće prema osnovnim karakteristikama

Regionalni podaci o osnovnim uslugama

Region	Osnovna voda za piće	Osnovna sanitacija	Osnovna higijena
Crna Gora	99.1	96.0	99.6
Sjever	98.8	89.1	99.2
Centar	99.4	98.3	99.7
Jug	98.5	97.9	99.7

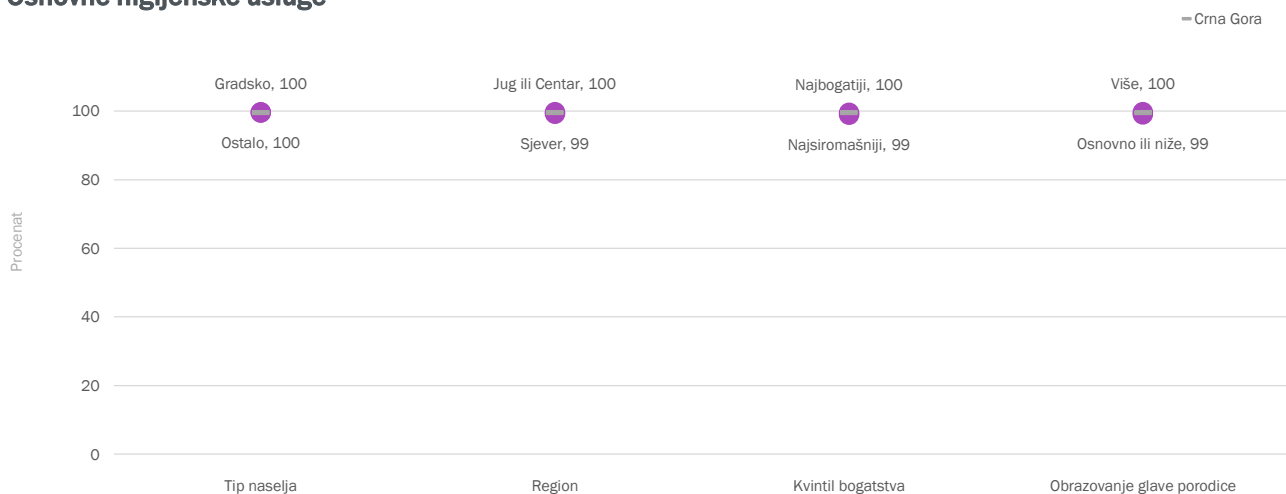
Procenat stanovništva koji koristi osnovne usluge u vezi s vodom za piće, sanitacijom i higijenom po regionu

Osnovne sanitarne usluge

Procenat stanovništva koji koristi osnovne sanitarne usluge prema osnovnim karakteristikama

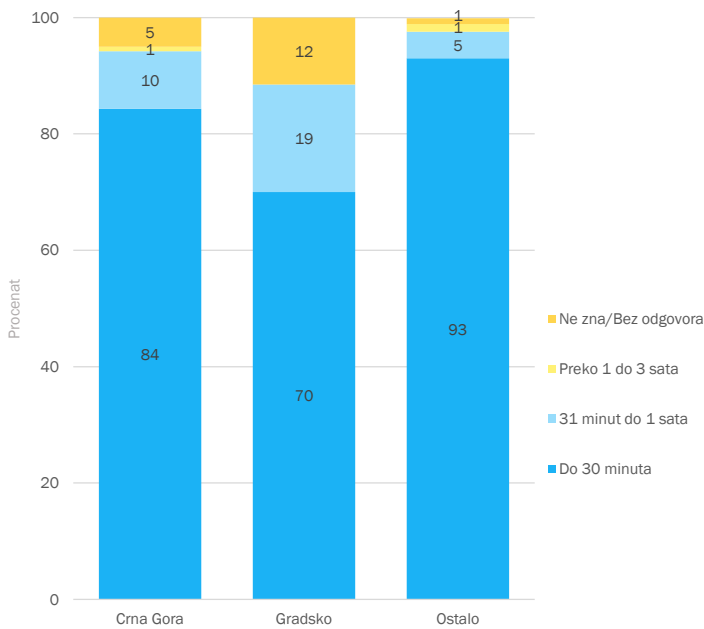
Osnovne higijenske usluge

Procenat stanovništva koji koristi osnovne higijenske usluge po osnovnim karakteristikama

Pristup vodi za piće i sanitarnim objektima

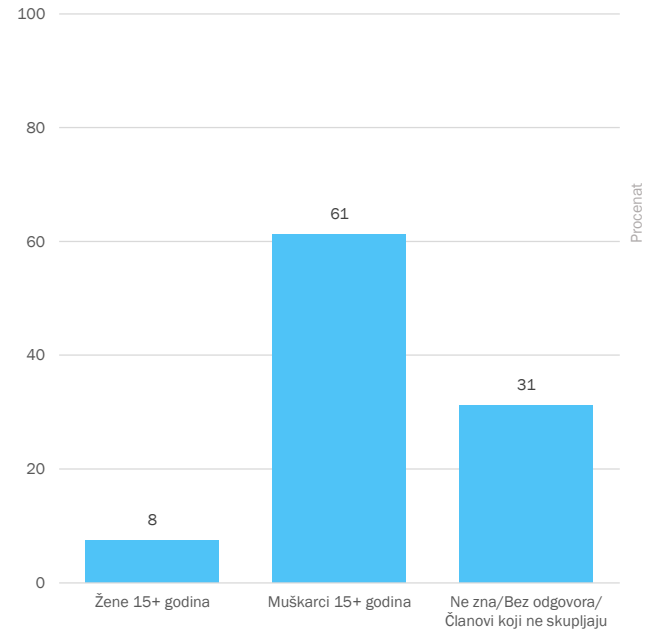
Vrijeme potrebno da se dođe do izvora vode za piće

Procent stanovništva u odnosu na prosječno vrijeme koje je potrebno osobi koja je primarno odgovorna da dođe do izvora vode za piće u domaćinstvima bez vode u prostorijama

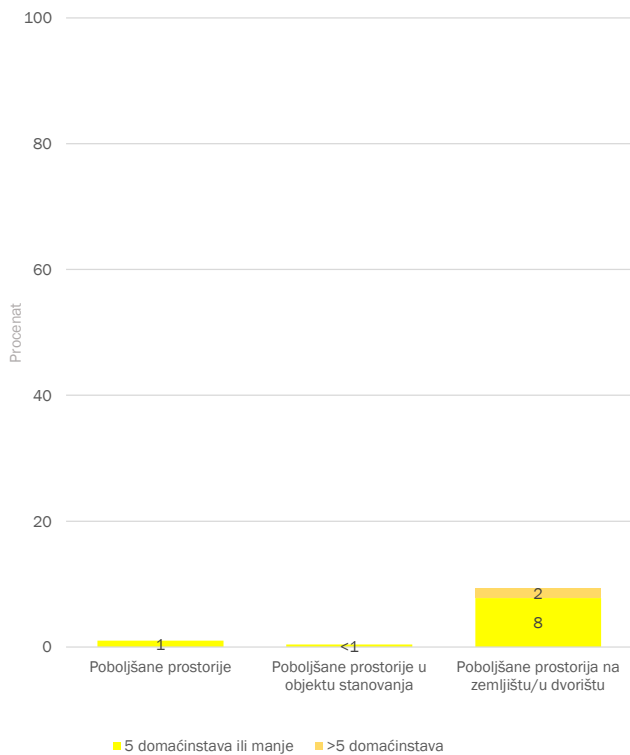
* Napomena: Podaci se zbog zaokruživanja ne zbrajaju do 100 posto

Ko primarno donosi vodu za domaćinstvo

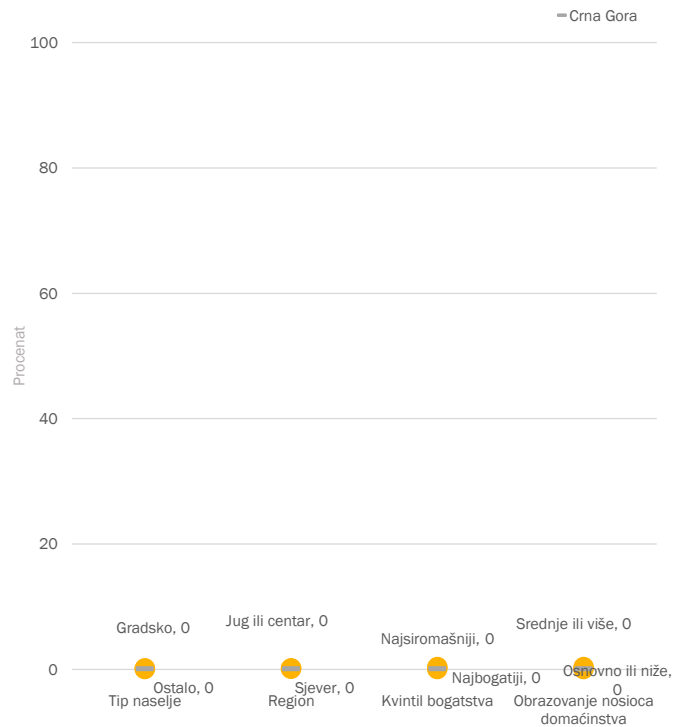
Procentat stanovništva po polu i starosti osoba primarno odgovornih za odlazak do izvora vode za piće u domaćinstvima bez vode u prostorijama

Pristup sanitaciji i privatnost među stanovništvom koje dijeli poboljšane sanitarne objekte

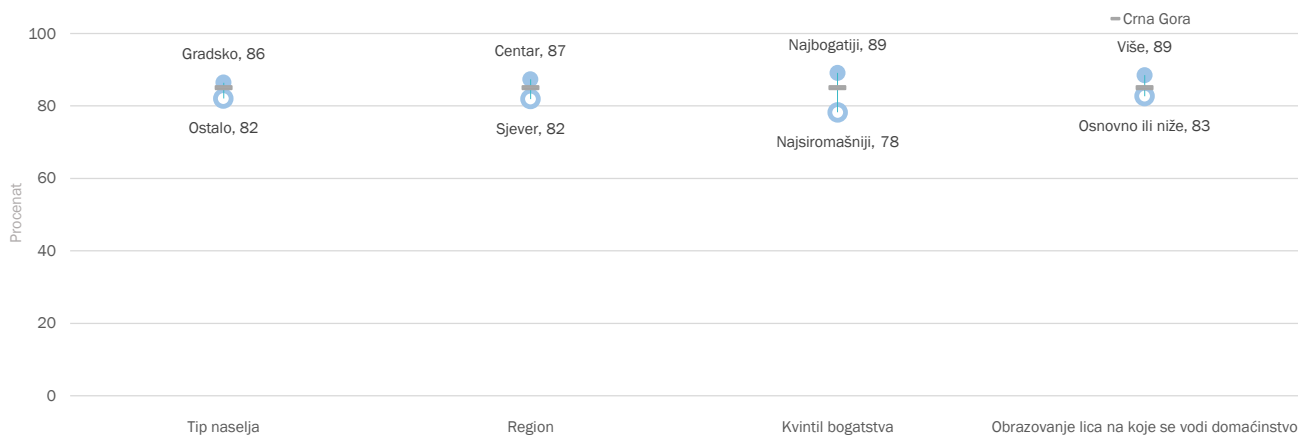
Procentat stanovništva koji dijeli poboljšane sanitarne prostore prema lokaciji sanitarnih objekata

Defekacija na otvorenom

Procentat stanovništva koji praktikuje otvorenu defekaciju, prema osnovnim karakteristikama

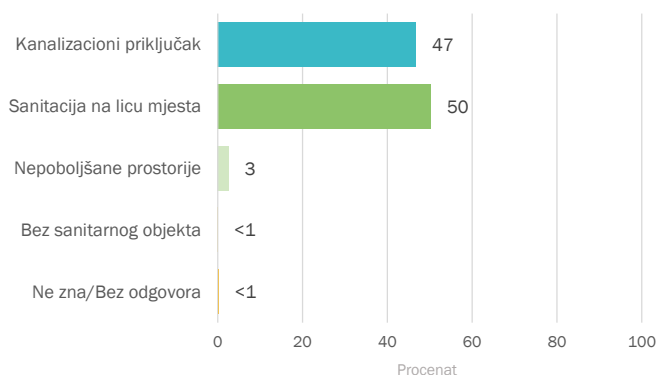
Dostupnost vode za piće

Procenat stanovništva koji u posljednjih mjesec dana koristi izvore pitke vode sa dovoljno vode za piće

Sigurne sanitarne usluge: SDG 6.2.1

Vrste sanitarnih objekata

Procenat stanovništva prema tipu sanitarnih objekata, grupisano po vrsti odlaganja

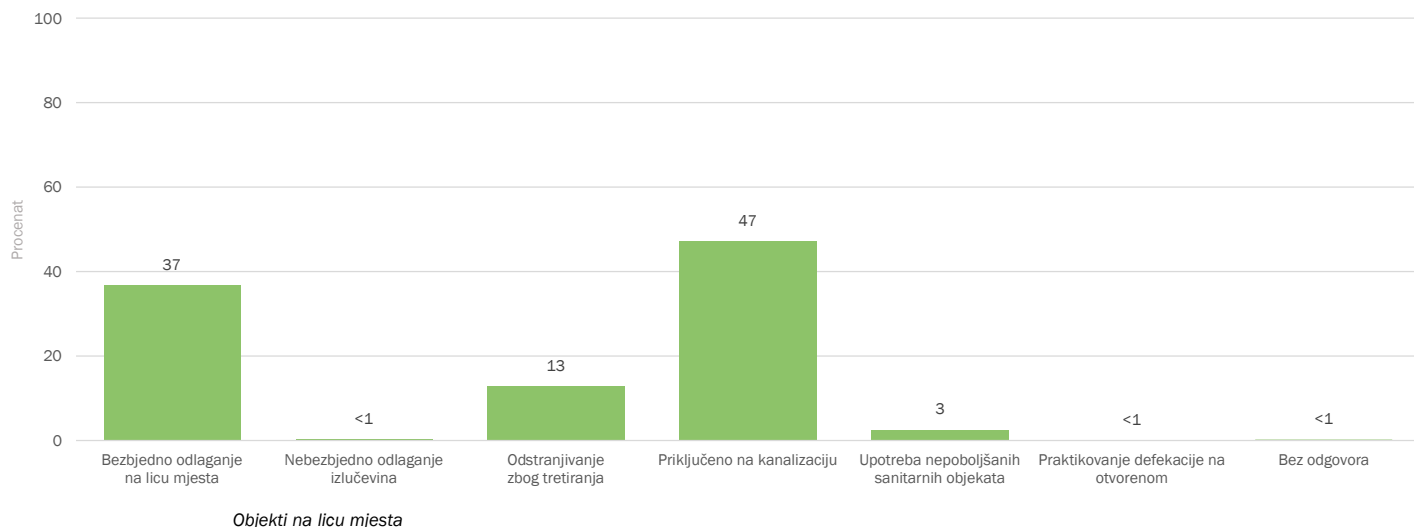
Napomena: Kanalizacioni priključak: ispiranje vodikotilicem/zalivanjem vodom u cijevni kanalizacioni sistem

Sanitacija na licu mjesta: ispiranje u septičku jamu, ispiranje u poljski toalet, ispiranje bez znanja gdje dolazi do odlaganja

Nepoboljšano: ispiranje u otvorene odvođe i nepokriveni poljski toalet

Upravljanje sanitarnim uslugama

Odlaganje izlučevina

Procenat stanovništva koji koristi sanitarne objekte na licu mjesta, po konačnom odlaganju izlučevina

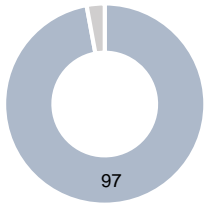
Sigurno upravljane sanitarnim uslugama predstavlja ambiciozni novi nivo usluge u okviru SDG-a i indikator je cilja 6.2. *Sanitarne usluge kojima se upravlja na bezbjedan način* i odnosi se na poboljšane objekata koji se ne dijele s drugim domaćinstvima i gdje se izlučevine sigurno odlažu na licu mjesta ili se prevoze i tretiraju van istog. MICS-om su prikupljene informacije o upravljanju izlučevinama iz objekata na licu mjesta. Za domaćinstva gdje se izlučevine odvoze van mjesta (kanalizacioni priključak, uklanjanje zbog tretiranja) potrebne su dodatne informacije o prevozu i tretiranju izlučevina kako bi se izračunao udio koji se odnosi na sigurno upravljanje.

Vrste sanitarnih objekata po regijama

Region	Kanalizacioni priključak	Sanitacija na licu mjesta
Crna Gora	46.8	50.3
Sjever	59.9	29.5
Centar	37.1	62.4
Jug	57.5	41.9

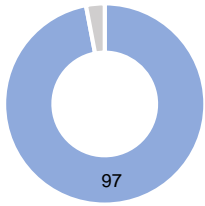
Procenat stanovništva koji koristi kanalizacione priključke i sanitaciju na licu mjesta, po regionu

Upravljanje menstrualnom higijenom

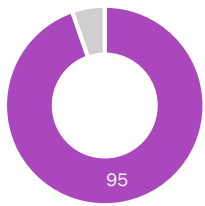
Žene koje su bile u mogućnosti da koriste privatno mjesto za pranje i presvlačenje kod kuće

97

Žene koje su bile u mogućnosti da koriste odgovarajuća sredstva za menstrualnu higijenu

97

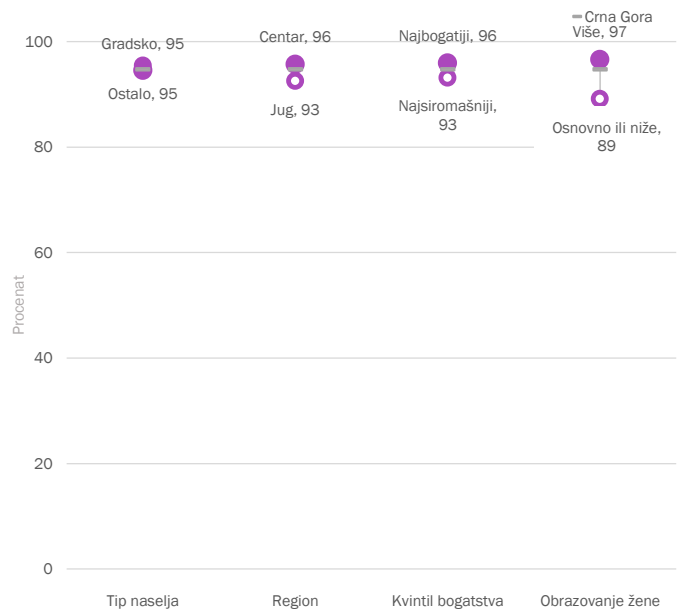

Žene koje su bile u mogućnosti da koriste odgovarajuća sredstva za menstrualnu higijenu i mjesto za pranje i presvlačenje kod kuće

95

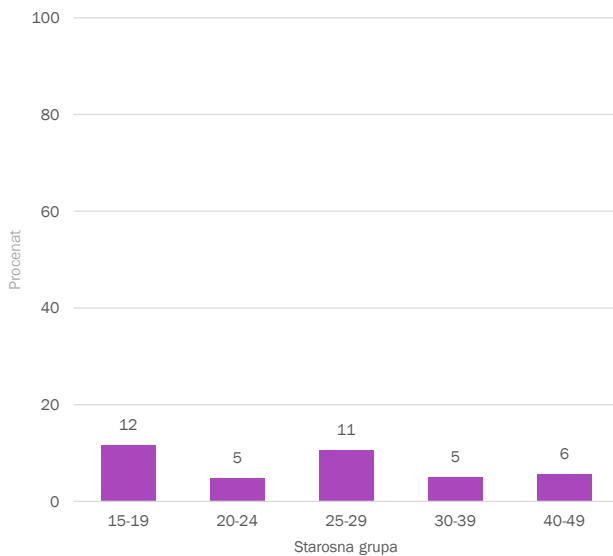
Imenilac za sva 3 indikatora: Žene starosti 15 do 49 godina koje su prijavile menstruaciju u posljednjih 12 mjeseci

Nejednakosti u pristupu odgovarajućim sredstvima i privatnom mjestu za pranje i presvlačenje kod kuće

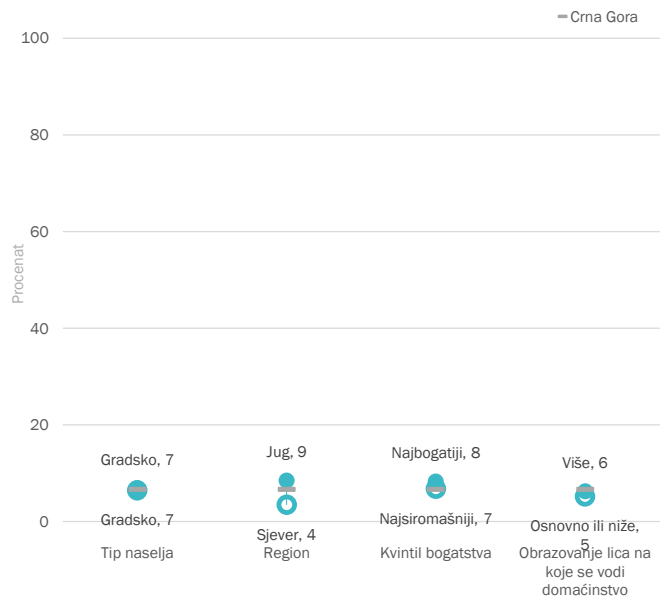
Procent žena starosti 15 do 49 godina koje koriste odgovarajuća higijenska sredstva tokom menstruacije i privatno mjesto za pranje i presvlačenje dok su kod kuće, među ženama koje su prijavile menstruaciju u posljednjih 12 mjeseci

Isključivanje iz aktivnosti tokom menstruacije

Procent žena koje nisu učestvovala u društvenim aktivnostima, školi ili poslu zbog posljednje menstruacije u posljednjih 12 mjeseci, po godinama, među ženama koje su prijavile menstruaciju u posljednjih 12 mjeseci

Isključivanje iz aktivnosti tokom menstruacije po različitim karakteristikama

Procent žena koje nisu učestvovala u društvenim aktivnostima, školi ili poslu zbog posljednje menstruacije u posljednjih 12 mjeseci, prema prebivalištu, kvintilu bogatstva, obrazovanju i regiji, među ženama koje su prijavile menstruaciju u posljednjih 12 mjeseci

Istraživanje višestrukih pokazatelja u Crnoj Gori (MICS) sprovela je Uprava za statistiku (MONSTAT) tokom 2018. godine u sklopu globalnog MICS programa. Tehničku podršku obezbijedio je Dječji fond Ujedinjenih Nacija (UNICEF). UNICEF, Vlada Crne Gore i UNHCR pružili su finansijsku podršku.

Cilj ovog kratkog pregleda je da se sa javnošću podijele odabrani rezultati Istraživanja višestrukih pokazatelja u Crnoj Gori za 2018. godinu, koji se odnose na Vodu za piće, sanitaciju i higijenu (WASH). Podaci iz ovog pregleda mogu se naći u tabelama WS.1.3, WS.1.4, WS.1.5, WS.3.1, WS.3.2, WS.3.4, WS.3.6, WS.4.1 i WS.4.2 u Izvještaju o rezultatima istraživanja.

Dodatni statistički pregledi i Izvještaj o rezultatima istraživanja za ovo i druga MICS istraživanja dostupni su na sljedećoj adresi mics.unicef.org/surveys.